

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
LUDOVIKA

ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS NEMZETKÖZI
TANULMÁNYOK KAR
CIVILISZTIKAI TANSZÉK

OPUSCULA CIVILIA

Szemes Andrea:
***Az eltiltás szabályozása a kényszertörlési
eljárársban***

2024/4.

Szemes Andrea¹

Az eltiltás szabályozása a kényszertörlési eljárásban

Kulcsszavak: vezető tisztségviselők felelőssége, kényszertörlési eljárás, vezető tisztségviselők eltiltása, törvényességi felügyeleti eljárás.

I. Bevezetés

Értekezésem témajaként a kényszertörlési eljárást, azon belül is az eltiltás szabályozását választottam. Tanulmányaim során mindig a nemperes eljárásokat kedveltem a legjobban, valószínűleg azért, mert a munkám során ezeket az ismereteket használtam a leginkább. A téma aktualitását a változó jogszabályi környezet is indokolja, a 2021.évi LXXX. törvény alapjaiban változtatta meg a jogintézményt. Az írás célja, hogy átfogó képet kapjunk az eltiltásról, mint cégjogi szankcióról. Vizsgálni fogom az eltiltás hatályos szabályait, ám annak részletezése előtt szükségesnek érzem bemutatni az eltiltás szabályainak módosításait. A feldolgozott jogesetek segítségével a bírói gyakorlat is bemutatásra kerül.

II. Az eltiltás története

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) kodifikáció során az a jogalkotói döntés született, hogy az eltiltás normái a többi társasági jogi szabállyal ne kerüljenek be a Ptk. Harmadik Könyvébe, ez csak bizonyos alapvetést tartalmazzon, részletes szabályozása az eltiltásnak A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvénybe (a továbbiakban: Ctv.) kerüljön, annak 7. Címeként, a 9/B-9E. szakaszba.² A Ptk. rendelkezései alapján nem lehet vezető tisztségviselő az eltiltó határozatban megszabott időtartamig az, akit eltiltottak a vezető tisztségviselői tevékenységtől³. Ez a szabály a jogi személyekre irányadó általános szabályok között található, azt is eredményezi, hogy ez az összeférhetlenségi ok a hatálybalépésétől, azaz 2014. március 15. napjától⁴ nemcsak a gazdasági társaságokban viselt ilyen tisztség tekintetében jelent kizáró okot, hanem bármely jogi személyben betölthető ilyen funkcióra nézve is.⁵

A Ctv. 9/B. § (1) bekezdése szerint a cégbíróság eltiltja azt a személyt,

- a) akinek felelősségét a felszámolási eljárás során ki nem elégített hitelezői követelésért a bíróság jogerősen megállapította és a jogerős bírósági határozat szerinti fizetési kötelezettségét nem teljesítette,
- b) aki a gazdasági társaság tartozásáért való korlátlan tagi helytállási kötelezettségének nem tett eleget, vagy
- c) akivel mint vezető tisztségviselővel szemben a cégbíróság pénzbírságot szabott ki és a jogerős határozat szerinti fizetési kötelezettségét nem teljesítette, feltéve, hogy a vele szembeni végrehajtás eredménytelen volt.⁶ A cégbíróság a végrehajtó, illetve a végrehajtást foganatosító egyéb hatóság (bíróság) elektronikus értesítése,

¹ Bírósági titkár, a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága.

² VEZEKÉNYI (2014): 251.

³ Ptk: 3:22. § (6) bekezdés

⁴ Az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCLII. törvénnyel megállapított 9/B. §–9/D. § szerinti eltiltást a cégbíróság abban az esetben alkalmazza, ha a 9/B. § (1) bekezdése szerinti eljárás, illetve a kényszertörlési eljárás 2014. március 15. napját követően indult.

⁵ VEZEKÉNYI (2014): 252.

⁶ A végrehajtás akkor tekinthető eredménytelennek, és akkor szolgáltat alapot az eltiltás alkalmazására, ha a Vht. szerinti végrehajtási letiltás, illetve hatósági átutalási megbízás nem vezetett eredményre, továbbá nincs vagyontárgya az adósnak.

elektronikusan megküldött foglalási jegyzőkönyve alapján hivatalból hozza meg az eltiltó végzést.⁷

Az eltiltás a Ctv. 9/B. § (3) bekezdésében foglaltak esetén, akkor tekintendő úgy, hogy a fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ha a végrehajtás nem vezet eredményre, és az adósnak lefoglalható vagyontárgya sincs.⁸ Tekintettel erre a cégbíróság a végrehajtó, a végrehajtást foganatosító más hatóság vagy bíróság elektronikus értesítése, elektronikusan megküldött, sikertelen foglalásról készült jegyzőkönyve alapján hozhatja meg eltiltó határozatát. Az eltiltás joghatásai ugyanis soha nem a felsorolt tényállások megvalósulásával ex lege, hanem a cégbíróság végzésének jogerőre emelkedésével állnak be.⁹

III. Mitől tiltják el a személyt?

Az eltiltott személy nem szerezhetsz gazdasági társaságban többségi befolyást, nem válhat gazdasági társaság korlátlanul felelős tagjává, egyéni cég tagjává, továbbá nem lehet cég vezető tisztségviselője (képviselője) 5 évig. Az eltiltás időtartama eltérően a Ctv. 9/C.§ rendelkezéseitől egységesen 5 év. Az eltiltás jogintézménye kettő esetkört tartalmaz. A Ctv.9/B.§-a szerinti esetkör szabályozza azokat a tényállásokat, amelyekben az eltiltás oka nem a céggel szemben folyt kényszertörlési eljárás. A tagokat, a vezető tisztségviselőket nem illeti meg a kimentés lehetősége, nem függ az eltiltás időtartama a nem teljesített fizetési kötelezettség összegétől, az időtartam minden esetben 5 év. Ezzel szemben a Ctv. 9/C. §-ban szabályozott eltiltás alkalmazása akkor történik, ha a céggel szemben, ahol az adott személy vezető tisztségviselő, meghatározott minőségű tag volt, kényszertörlési eljárás folyt. Az eltiltás időtartama ebben az esetben differenciált: egy, három, öt év lehet. Az eltiltás időtartama a kényszertörlési eljárásban bejelentett, meg nem fizetett hitelezői követelés összegétől függ, illetve bizonyos esetben követelés bejelentése nélkül is egy év az eltiltás.¹⁰ Ha a társaság cégjegyzékből való törlésére kényszertörlési eljárásban kerül sor, a cégbíróság eltiltja azt a személyt, aki a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában vagy az azt megelőző két évben bejegyzett vezető tisztségviselő, korlátlan tagi felelősséggel működő cég esetén a cég tagjai (tagja), korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaság esetén a társaság többségi befolyással rendelkező tagját.¹¹

IV. Az eltiltás szabályainak módosításai

Az eltiltás jogintézményével kapcsolatos szabályok részben az alapvető rendelkezésekre vonatkozó Ctv. I. fejezetben, részben pedig a kényszertörlési eljárásra vonatkozó Ctv. VIII/A. fejezetben találhatók meg.

2019. január 1-jei hatállyal jelentős mértékben módosultak az eltiltási rendelkezések, aminek indokát az Alkotmánybíróság 16/2018. (X. 8.) AB határozata adta. Ez a határozat 2018. december 31-ei hatállyal megsemmisítette az ekkor hatályos Ctv. 9/C. §-t.

Az Alkotmánybíróság aránytalannak találta azt a szabályozást, amely mérlegelés lehetősége nélkül előírta a cégbíróság számára, hogy el kell tiltania a kényszertörölt cég azon vezető tisztségviselőjét, korlátlanul felelős tagját, korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban többségi befolyással rendelkező tagját, aki a kényszertörlési eljárás megindulásakor, illetve az azt megelőző évben ezen feltételek bármelyikének megfelelt. Az

⁷ Ctv. 9/B. § (4) bekezdés.

⁸ VEZEKÉNYI (2024).

⁹ https://veszpremitovnyeszek.birosag.hu/sites/default/files/field_attachment/2006_5_tv.pdf 24.o. (letöltve: 2024.04.28.)

¹⁰ VEZEKÉNYI (2024).

¹¹ Ctv. 9/C. § (1) bekezdés.

eltiltással fenyegetett az eltiltástól csak akkor mentesült a korábbi szabályozás alapján, ha igazolta, hogy a kényszertörlési eljárásban bejelentett hitelezői követeléseket már kielégítette. A szabályozás rendkívül szigorú volt, öt évre történő eltiltást írt elő függetlenül a bejelentett és ki nem elégített hitelezői tartozások összértékétől. A kimentésre nem adott lehetőséget az érintett személyeknek.¹²

Az Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy a vállalkozáshoz való jog az Alaptörvény M) cikkére és XIII. cikkére figyelemmel a közérdek, az üzleti életbe vetett bizalom és a hitelezők védelme, mint egyes célokra tekintettel korlátozható.

A kényszertörlési eljárásra vonatkozó szabályokat a kényszertörlési eljárásra és a felszámolási eljárásra vonatkozó és kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXX. törvény 2021. július 1-jei hatállyal ismét módosította, szükségessé tette a vezető tisztségviselők, illetve a tagok eltiltására vonatkozó szabályok módosítását is.

„Az eltiltást kimondó határozatban megszabott időtartamig nem lehet vezető tisztségviselő az, akit eltiltottak a vezető tisztségviselői tevékenységtől”¹³. Tekintettel a Ctv. 9/D. § (8) bekezdésére, az eltiltásra vonatkozó rendelkezések a cég által megválasztott végelszámolóra is vonatkozik. Az eltiltott személy nem lehet jogi személy felügyelőbizottságának a tagja, továbbá cégvezető sem.¹⁴

Nyilvánosan működő részvénytársaság kivételével nem lehet gazdasági társaság tagja, aki eltiltás hatálya alatt áll.¹⁵ A Ptk. és a Ctv. szabályai itt ellentmondásosak, hiszen a Ptk. általában tiltja az eltiltott személynek a gazdasági társaságban való részvételét, míg a Ctv. csupán a többségi befolyást tiltja a tagi helytállási kötelezettség nélküli tagság esetén.¹⁶ Az ellentmondást jogszabály-módosítással lehetne feloldani, de addig is személy szerint én a szigorúbb szabályozást tartanám követendőnek, hiszen az tartalmazza az enyhébb korlátozást is. Ezenfelül az eltiltás szankció, és ha már eltiltásra kerül egy személy, az igazi büntetés az lenne, ha nem lehetne semmilyen gazdasági társaság tagja.

4.1. 2018. december 30. napjáig tartó szabályozás

Az eltiltással kapcsolatos rendelkezéseket a Ctv. 9/B-9/E. §-ai szabályozták. A kényszertörlési eljárásokhoz kapcsolódó szankció az eltiltás volt. A korábbi szabályozás alapján, ha a cég cégjegyzékből történő törlésére kényszertörlési eljárásban került sor, a cégbíróság eltiltotta azt a személyt, aki a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában vagy az azt megelőző évben vezető tisztségviselő, korlátlanul felelős tag vagy korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban többségi befolyással rendelkező tag volt.¹⁷ Az eltiltás alóli kivételt csak az jelentett, ha a kényszertörlési eljárásban nem derült fény a cég kielégítetlen tartozására.

2014. július 1. napjától egészen 2018. december 31. napjáig hatályos szabályozás szerint bármilyen okból kifolyólag indult kényszertörlési eljárásban alkalmazni kellett az eltiltást, ugyanakkor volt kimentési lehetőség az eltiltással fenyegetett személynek.

¹² Az Alkotmánybíróság 16/2018 (X. 8.) AB határozata.

¹³ Ptk. 3:22. § (6) bekezdés.

¹⁴ Ptk. 3:26. § (2) bekezdés, és Ptk. 3:113. § (2) bekezdés.

¹⁵ Ptk. 3:90. § (3) bekezdése.

¹⁶ KISFALUDI (2024).

¹⁷ 2012. március 1. napjától az eltiltás hatályos szabályai a Ctv. 118. § (1); (7), (9) bekezdés, a Gt. 5.§, 23. § (3) bekezdés volt, 2014. március 15. naptól a Ctv. 7. Cím, 9/B. §; 9/C. §, 9/D. §.

4.2. 2019. január 1. napjától 2021. június 30. napjáig hatályos szabályozás

A kapcsolódó rendelkezések 2019. január 1-jei hatállyal jelentősen módosultak, tekintettel az Alkotmánybíróság 16/2018. (X.8.) AB határozatára. Ez a határozat 2018. december 31-ei hatállyal semmisítette meg a Ctv. 9/C.§-t. A 2019. január 1-jétől hatályos új rendelkezések lehetőséget adnak a kimentésre, illetve az eltiltás ideje lehetett öt évnél rövidebb is.

A 2018. évi XCI. törvény által bevezetett új megoldás szélesítette az eltiltásra okot adó körülmények vizsgálatának terét, lehetőséget biztosított a korábbi vezető tisztségviselők számára a kimentést megalapozó nyilatkozattételre, azonban a módosított rendelkezések nem szüntették meg az eltiltás alkalmazásának lehetőségét a kényszertörlési eljárás során. A cégbíróóság eltiltotta azt a személyt, akinek felelőssége megállapításra került.

Az eltiltás a kényszertörlés során bejelentett követelésekkel arányos időtartamra került kiszabásra, ugyanakkor volt lehetőség a teljes mentesülésre is, amelyet szintén a 2018. évi XCI. törvény tett lehetővé.

Fontos változás volt, hogy eltiltásra csak az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárást, illetve az adószám-törléssel érintett cégek megszüntetése nyilvánítására irányuló eljárást követően induló kényszertörlési eljárásban került sor.¹⁸

Ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás akkor indul, ha a cégbíróóság tudomást szerez arról, hogy a cég a székhelyén, telephelyén, fióktelepén sem található, és a cég képviselőjére jogosult személyek lakóhelye is ismeretlen vagy kézbesítési megbízottja nem fellelhető. Ekkor a cégbíróóság a megszüntetési eljárást megindítja és a cég cégjegyzékbe bejegyzett tagjait közvetlenül megkeresi vagy szükség esetén a Céglakóhelyben közzétett hirdetményben felhívja, hogy a cég törvényes működéséhez szükséges intézkedéseket hatvan napon belül tegyék meg. Ha a cégjegyzék nem tartalmazza a cég tagjait, vagy a törvényes működés helyreállítása azért nem történt meg, mert a cég vezető tisztségviselője és valamennyi tagja ismeretlen, a cégbíróóság megindítja a megszüntetési eljárást és a Céglakóhelyben végzést tesz közzé, mely felhívást tartalmaz arra, hogy akinek a cég székhelyére, működésére (ideértve azt az esetet is, ha a cég ellen per van folyamatban), illetve a képviselő lakóhelyére vonatkozó adatról tudomása van, azt a közzétételtől számított harminc napon belül a cégbíróóságnak jelentse be. Ha a cégbíróóság intézkedése nem vezetett eredményre, a cégbíróóság az eljárást megszünteti, és a céget kényszertörlési eljárás keretében megszüntetnek nyilvánítja.¹⁹

Az eltiltás másik lehetséges esete az volt, ha az állami adóhatóság törölte a cég adószámát, ezt követően pedig az adóhatóság elektronikus úton a cég megszüntetése nyilvánítására irányuló eljárást kezdeményez a cégbíróóságnál. Ekkor a cégbíróóság hivatalból jár el, és a céget az adóhatóság kezdeményezését követő húsz munkanapon belül megszüntetnek nyilvánítja.²⁰

Az eltiltás a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában bejegyzett vezető tisztségviselőt, korlátlanul felelős tagot, korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban többségi befolyással rendelkező tagot érintette. A kényszertörlési eljárás megindítását megelőző év vezető tisztségviselői, tagjai főszabályként nem voltak érintettek automatikusan. Azonban ezek a személyek is eltilthatók voltak bizonyos feltételek fennállása esetén. Ezt a szabályt kellett megfelelően alkalmazni, ha a cég törlésére felszámolási eljárásban

¹⁸ 2018. évi XCI. törvény 5. § (1) bekezdés.

¹⁹ Ctv. 89-90. §.

²⁰ Ctv. 91. §.

történő megszüntetést követően került sor, azonban a felszámolási eljárást kényszertörlési eljárás előzte meg.²¹

Az állami adóhatóság részletes tájékoztatással szolgált arról, hogy mi volt az a legkorábbi időpont, amikor a cég olyan mulasztását észlelte, amelynek nyomán megindult az az adóigazgatási eljárás, amelynek végén az adóhatóság törölte a cég adószámát. A cégbíróság így információt kapott arról, hogy a korábbi vezető tisztségviselő mulasztása, közrehatása is felmerülhetett-e. Így az adószám-törléssel érintett cégek megszüntnek nyilvánítására irányuló eljárás kezdeményezésében az állami adóhatóság tájékoztatta a cégbíróságot arról is, hogy az adószám törlésére törvényben meghatározott mely ok miatt került sor, és ez az ok mikor jutott az adóhatóság tudomására. Másrészt a kényszertörlési eljárásban a hitelezőnek a céggel szembeni követeléséről alaposabb tájékoztatást kellett adnia. A céggel szembeni követelés bejelentése esetén a bejelentőnek nyilatkoznia kellett a követelés összege mellett a követelés jogcíméről, keletkezésének és esedékességének időpontjáról is. Ha az adóhatósági értesítés vagy a hitelezői bejelentés a kényszertörlési eljárás megindításának időpontját megelőző egy évre vonatkozóan is tartalmazott a cég által megvalósított mulasztásra vagy céggel szembeni követelésre vonatkozó adatot, és a céggel szemben bejelentett követelések összértéke elérte a 100 000 forintot, a cégbíróság eltiltotta azt a személyt is, aki a kényszertörlési eljárás megindítását megelőző évben vezető tisztségviselő, korlátlanul felelős tag, korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban többségi befolyással rendelkező tag volt.²²

Ha az adóhatósági és a hitelezői bejelentések alapján a korábbi vezető tisztségviselő vagy a korábbi tagok érintettsége is felmerült, a cégbíróság megkereste ezen személyeket, hogy nyilatkozzanak arról, vitatják-e a velük szemben felmerült tényeket, illetve nyilatkozzanak arról, hogy milyen intézkedéseket hoztak a törvényes működés érdekében. Az előírások szerint a cégbíróság értesítette a cég korábbi vezető tisztségviselőjét, illetve korlátlanul felelős tagját, korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban többségi befolyással rendelkező tagját, ha az adóhatósági vagy hitelezői bejelentés alapján adat merült fel arra, hogy a cég a kötelezettségeit nem teljesítette abban az időszakban, amikor az érintett személy a cég cégjegyzékében bejegyzett vezető tisztségviselője vagy tagja volt. A cégbíróság értesítette továbbá a cégjegyzékbe bejegyzett, eltiltással fenyegetett személyeket is arról, hogy az eljárásban az eltiltásra okot adó körülmény merült fel. A cégbíróság az értesítésben harmincnapos határidővel nyilatkozattételre hívta fel az érintett személyt, hogy vitatja-e a céggel szemben bejelentett követeléseket, továbbá a cég által megvalósított mulasztást, illetve nyilatkozzon azokról az intézkedésekről, amelyeket megtett annak érdekében, hogy a cég az őt terhelő jogszabályi rendelkezéseket teljesítse. Az értesítés tartalmazta azt is, hogy a nyilatkozattétel elmaradása esetén a cégbíróság a rendelkezésre álló adatok és iratok alapján fog dönteni. A bíróságnak pedig lehetősége volt az eltiltás mellőzésére, ha úgy ítélte meg, hogy az érintett személy minden kétséget kizáróan nem játszott szerepet abban, hogy a cég kényszertörlés alá került, illetve mindent megtett, hogy a cég jogszerűen működjön.²³

Az új szabályozás értékhatár szerint is differenciált az eltiltás kapcsán. A korábbi vezető tisztségviselő, korlátlanul felelős tag, korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban többségi befolyással rendelkező tagot nem lehetett eltiltani, ha a céggel szemben bejelentett követelések összértéke nem érte el a 100 000 forintot. Az eltiltás hossza egyébként a bejelentett követelések értékéhez igazodott.

Eltiltás elrendelése esetén a cégbíróság az érintett személyt:

²¹ 2018. évi XCI. törvény 5. § (1) bekezdés.

²² VEZEKÉNYI (2024).

²³ 2018. évi XCI. törvény 5. § (4) bekezdés.

- 500 000 forint összértéket meg nem haladó bejelentett követelések esetén egy évre,
- 500 000 forint összértéket meghaladó, de 3 millió forintot el nem érő bejelentett követelések esetén három évre,
- 3 millió forint összértékű vagy azt meghaladó bejelentett követelések esetén öt évre tiltja el.²⁴

Az eltiltott személy az eltiltás hatálya alatt nem szerezhethet gazdasági társaságban többségi befolyást, nem válhat gazdasági társaság korlátlanul felelős tagjává, egyéni cég tagjává, továbbá nem lehet cég vezető tisztségviselője, cégvezetője, felügyelőbizottsági tagja. Az eltiltás időbeli hatálya az eltiltást kimondó határozat jogerőre emelkedése napjától kezdődik. Az eltiltásra vonatkozó tényeket a cégjegyzék adatai között is fel kell tüntetni. Ha ugyanazon személyt több cég vonatkozásában is eltiltják, az eltiltás időbeli hatálya az utolsó eltiltás kezdő időpontjához igazodik. Az eltiltás hatálya alatt az eltiltás kezdetének napján már fennálló tagsági befolyás mértéke vagyoni szolgáltatás ellenében történő átruházással, ajándékozással nem növelhető (kivéve, ha az így létrejövő befolyás nem éri el a többségi befolyás mértékét), tilalom alá eső befolyás újonnan nem szerezhető.

Vezető tisztségviselő eltiltása esetén, ha a vezető tisztségviselő az eltiltást kimondó határozat meghozatalának a napján az érintett cég bejegyzett képviselője, a cégbíróság a vezető tisztségviselőt törli a cégjegyzékből. Fontos változás volt, hogy a módosítás rendezte azt a gyakorlatban már megfogalmazott elvárást, hogy az eltiltás azon jogkövetkezménye, hogy az eltiltott személyt vezető tisztségviselőként az informatikai rendszer automatikusan törli azon cégek adatai közül is, amelyben bejegyzettként szerepel, terjedjen ki a cégvezetői minőségre is. Ennek oka az, hogy aki eltiltás folytán cég vezető tisztségviselője nem lehet, az cégvezető sem lehet. Ennek a körülménynek pedig a cégszabályokból is egyértelműen ki kell derülnie. A módosított jogszabályi rendelkezés alapján az eltiltás hatálya alatt álló személyt a cégbíróság automatikus végzéssel törli mindazon cég fennálló cégjegyzék adatai közül, ahol, mint vezető tisztségviselő, cégvezető vagy felügyelő bizottsági tag szerepel. A szabály alkalmazása során vezető tisztségviselő alatt a cég által megválasztott végelszámolót is érteni kell.²⁵

Lényeges, hogy a kényszertörlesztés alá került cég cégvezetőjét a jövőben sem fogja a cégbíróság eltiltással sújtani. A jelen módosítás azt célozta, hogyha valamely személyt vezető tisztségviselőként vagy tagként eltiltották, akkor cégvezetőként se járhatson el az eltiltás időtartama alatt.

Az új rendelkezések 2019. január 1. napján léptek hatályba. A módosított jogszabályi előírásokat a hatálybalépését követően megkezdett eljárási cselekményekre kellett alkalmazni. Ebből következően az új törvényi előírásokat már a módosítás hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokra is alkalmazni lehetett, mert azok megfelelően „beépíthetőek” voltak a már megkezdett eljárásokba.²⁶

Az eltiltás ugyanakkor mellőzhető volt, ha a kényszertörlesztés alatt álló cég vezető tisztségviselője a kényszertörlesztési eljárásban bejelentett követeléseket kiegyenlítette.²⁷

4.3. 2021. július 1. napjától hatályos rendelkezések

A 2021. évi LXX. törvény jelentősen átalakította a kényszertörlesztési eljárás szabályait. Az új szabályozás még hangsúlyosabbá akarta tenni, hogy a kényszertörlesztési eljárás egy szankciós

²⁴ Ctv. 9/C. § (2) bekezdés.

²⁵ Ctv. 9/D. § (4) bekezdés.

²⁶ SAXNÉ ANDOR (2019): 20.

²⁷ BDT 2016.3464.

jellegű törlési eljárás. A módosult szabályokat a Ctv. 131/O.§ (3) bekezdés szerint a 2021. július 1. napján és az azt követően hozott végzéssel megindult kényszertörési eljárásban kell alkalmazni. Fontos újítás, hogy bármilyen okból indult kényszertörési eljárásban, és az azt követő felszámolási eljárás után is helye van az eltiltásnak.

A hatályos szabályozás szerint eltiltással érintett az a személy, aki a kényszertörési eljárás megindítását megelőző két évben volt vezető tisztségviselő, bejegyzett tag, a korlátlan felelősséggel működő társaság valamennyi tagja, korlátolt felelősséggel működő cég többségi befolyással rendelkező tagja.

Nem szükséges a követelés bejelentése, annak hiányában is sor kerülhet az eltiltásra.

A módosítás ugyanakkor azt is lehetővé teszi, hogy egy meghatározott ideig a cég teljesítse a működéshez szükséges feltételeket és kérje a kényszertörési eljárás megszüntetését. A 2021. évi LXX. törvény a következő lényeges változásokat vezette be:

- a) a kényszertörési eljárás lefolytatásáért felügyeleti illetéket kell fizetni;
- b) a törvény lehetőséget biztosít arra, hogy a cég a kényszertörési eljárásban helyreállítsa törvényes működését;
- c) a cég (volt) vezető tisztségviselőit és (volt) tagjait terhelő új felelősségi tényállás került bevezetésre a cég ki nem egyenlített tartozásaiért;
- d) szigorúbbá váltak az eltiltás szabályai;
- e) pontosításra került, hogy milyen mértékű vagyon, illetve követelés szükséges ahhoz, hogy a kényszertörési eljárást követően felszámolási eljárásra kerüljön sor.²⁸

A módosítás fontos új rendelkezése, hogy az állam a továbbiakban nem vezeti ki ingyen a cégeket a gazdasági életből. 2021. július 1. napját követően a cégbíróság által lefolytatott kényszertörési eljárásért 250.000,- Ft felügyeleti illetéket kell megfizetni.²⁹ A felügyeleti illetéket a kényszertörési eljárás kezdő napján a cégjegyzékbe bejegyzett tagok és vezető tisztségviselő egyetemlegesen viselik.

A módosítás lehetővé teszi, ha a kényszertörési eljárást a cégbíróság a cég kérelmére megszünteti, a kényszertörési eljárásért a céget 50 000 Ft felügyeleti illeték terheli, amelyet az eljárás megszüntetési kérelem benyújtásával egyidejűleg kell megfizetnie.³⁰

A Ctv. 117/C. § (1) bekezdése kimondja, hogy a cég a 117. §-ban meghatározott bejelentési határidő leteltét követően, (40 nap) a kényszertörési eljárás kezdő időpontjától számított kilencvenedik napig kérheti, hogy a cégbíróság állapítsa meg, hogy a cég továbbműködésének feltételei fennállnak és a kényszertörési eljárást vele szemben szüntesse meg.

A megszüntetés iránti kérelmet a kényszertörési eljárás kezdő időpontjától számított 40 nap, vagyis a követelések bejelentése után lehet csak előterjeszteni, akkor is, ha a továbbműködést a cég korábban nem kérelmezte. Az eljárás megszüntetése iránti kérelem előterjesztésére azonban a kezdő időponttól számított 90. napig, vagyis a 40 nap letelte után további 50 napon belül van mód.

A Fővárosi Ítéltábla a 10.Ktf.43.345/2023/2. számú végzésében kimondta, hogy a kényszertörési eljárás a társaság határidőben benyújtott kérelmére és a Ctv. 117/C. § (2) bekezdésében foglalt konjunktív feltételek teljesítése esetén szüntethető meg, ebben az esetben azok a cégek, amelyek képesek a törvényes működésük helyreállítására, elkerülhetik a

²⁸ https://unipub.lib.uni-corvinus.hu/6751/1/CLP_202102.pdf (letöltve: 2024.04.30.)

²⁹ Itv. 66. § (2) bekezdés.

³⁰ Itv. 66. § (3) bekezdés.

kényszertörést, valamint az ahhoz kapcsolódó eltiltás és felelősségi szankciókat is, ezzel lehetőséget kapnak a további működésre.

A határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A Fővárosi Ítéltábla a 10.Ktf.43.016/2023/2. sz. végzése szerint a Ctv. 117/C. § (1) bekezdése alapján az eljárás megszüntetése iránti kérelem előterjesztésére a kényszertörés kezdő időpontjától számított 90. napig van mód. A határidő valóban nem jogvesztő, hanem eljárásjogi természetű és elévülési jellegű, azonban a jogalkotó kifejezetten kizárta a mulasztás kimentését, ezért a Ctv.-ben rögzített határidő elmulasztása utóbb igazolással nem orvosolható.

A cég kényszertörési eljárás megszüntetése iránti kérelmet nem nyújthat be, ha a kényszertörési eljárás elrendelésére a 116. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott okból került sor, azaz a cég jogutód nélküli megszűnését előidéző ok következett be, és végelszámolási eljárás lefolytatásának nincs helye.

A cégbíróság a kényszertörési eljárást csak a cég szabályszerűen benyújtott kérelmére szüntetheti meg,³¹ és csak akkor, ha a társaság okirattal alátámasztva igazolja, hogy

- a) a kényszertörési eljárás lefolytatását megalapozó ok már nem áll fenn, a cég törvényes működése helyreállt,
- b) a cég a kényszertörési eljárásban vele szemben bejelentett esedékes követeléseket kiegyenlítette,
- c) a kényszertörési eljárás megszüntetésére előírt illetékét megfizette, valamint
- d) érvényes adószámmal rendelkezik.³²

Ha a kényszertörési eljárásra a 116. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott okból került sor, a cégbíróság a cég továbbműködése feltételeinek fennállására tekintettel a megszüntnek nyilvánítással kapcsolatosan a cégjegyzékbe bejegyzett adatokat is törli.

A kényszertörési eljárás megszüntetése iránti kérelmet visszautasító, valamint elutasító végzéssel szemben fellebbezésnek van helye.³³

A kényszertörési eljárás megszüntetésével jogalkotó ismételt esélyt biztosít, hogy a cég a törvényes működést helyreállítsa, lehetőséget ad a cég továbbélésére. Ezzel elkerülhető nemcsak a kényszertörési eljárás, hanem az eltiltás is. A hatályos Ctv. szabályai szerint az egyetlen lehetőség a cég továbbműködésére a szabályszerű kérelem benyújtása az eljárás megszüntetésére. A 2021. július 1. napján vagy azt követően meghozott a 116. § (1) bekezdés szerinti végzéssel megindított kényszertörési eljárásokban kell alkalmazni. Nem terjeszthető elő kérelem a 116. § (1) bekezdés d) pont szerinti eljárásban, ha a cég a törvény erejénél fogva megszűnt (Ptk. 3:158. §, 3:354.§ a 2021. júl. 11. előtti eljárásban).

A törvény erejénél fogva jogutód nélkül megszűnt cégek kényszertörési eljárásának az elrendelése nem szankció, hanem a megszűnt jogalanyoknak a gazdasági életből való kivezetésére irányuló, törvényben szabályozott eljárás.³⁴

Ha hiányos a kérelem, akkor a cégbíróság hiánypótlásra hívja fel a társaságot a Ctv. 116. § (6) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 115. § (1) bekezdése szerint. Amennyiben a cég a hiányokat pótolja, akkor úgy kell tekinteni, mintha már eredetileg is helyesen nyújtotta volna be a kérelmet, ha a hiányokat nem, vagy csak részben pótolja, akkor a cégbíróság a kérelmet

³¹ A Fővárosi Ítéltábla 16.Ktf.43.015/2023/2.sz. végzése kimondta, hogy az eljárás megszüntetésére kizárólag kérelemmel kerülhet sor. A határidő nem hosszabbítható meg, az elmulasztás miatt igazolásnak nincs helye.

³² Ctv. 117/C. § (2) bekezdése.

³³ 2022. évi LV. törvény 133. §.

³⁴ BDT 2021.4428., Debreceni Ítéltábla Cgtf. III.30.175/202/2.

visszautasítja a Pp. 115.§ (6) bekezdése alapján. A hiány a másodfokú eljárásban már nem pótolható.³⁵ Ha a kérelem eredményre vezet, a cégbíróság a cégjegyzékből törli a kényszertörléssel kapcsolatos adatokat.

Röviden szeretném bemutatni, hogy mit is jelentenek azok a követelmények, amelyeket szükséges teljesíteni ahhoz, hogy a kényszertörlési eljárás megszüntetésre kerüljön, ezáltal elkerülhetővé válik az eltiltás is.

A cég törvényes működésének helyreállítása alatt azt kell érteni, hogy az az ok, ami a kényszertörléshez vezetett, már nem áll fenn. Ilyen lehet például, amikor a társaság székhelyeként bejegyzett ingatlan használatára már nem jogosult, mert a székhelyszolgáltatási szerződés felmondásra került, s a cég utólag egy szabályos változásbejegyzési kérelemmel bejelentette az új székhelyének címét.

Bejelentett esedékes követelések kiegyenlítésénél, a határidőben, a megfelelő módon és az esedékes követeléseket kell kiegyenlíteni. A Ctv. 117. § (2) bekezdés e) pontja alapján, akinek a céggel szemben fennálló munkaviszonyon alapuló bérkövetelése vagy munkaviszonyból származó egyéb követelése van, azt a közzétételt követő negyven napon belül jelentheti be a cégbíróságnak. A határidő elmulasztása esetén igényét a kényszertörlési eljárásban már nem érvényesítheti.

A céggel szembeni követelés bejelentése esetén a beadványnak tartalmaznia kell a követelés jogosultjának nevét vagy elnevezését, lakcímét vagy székhelyét, szervezet esetén nyilvántartási számát, a követelés jogalapját, összegét és esetleges járulékait, keletkezésének és esedékességének időpontját is. Ha a követelést nem valamely hatóság jelenti be, a beadványhoz a követelést megalapozó okiratokat is csatolni kell.³⁶

Esedékes követelés pedig az a követelés, amikor a bejelentésre nyitva álló határidőn belül a teljesítési határidő lejárt. A határidő után esedékessé váló követelést az eljárás megszüntetése érdekében nem szükséges kiegyenlíteni. A követelésnek nem vitatott követelésnek kell lennie.

A kényszertörlési eljárás a cég kérelmére – egyéb feltételek fennállása esetén is – csak akkor szüntethető meg, ha a cég a vele szemben bejelentett esedékes követeléseket kiegyenlítette. Annak a ténynek, hogy erre miért nem került vagy kerülhetett sor, nincs jelentősége.³⁷

Ha a kényszertörlési eljárást a cégbíróság a cég kérelmére megszünteti, a kényszertörlési eljárásért a céget 50 000 Ft felügyeleti illeték terheli, amelyet az eljárás megszüntetési kérelem benyújtásával egyidejűleg kell megfizetni. Az adószám státusza a hatályos cégjegyzékben ellenőrizhető, a társaságnak érvényes adószámmal kell rendelkeznie.

A cégbíróságot az adószám visszaállítása, a Ctv. 91. § (3) bekezdésében írt feltételek fennállása esetén a törvényességi felügyeleti eljárásban terheli kizárólag az eljárás hivatalból megszüntetésének kötelezettsége, a kényszertörlési eljárásra a jogalkotó ettől jelentősen eltérő eljárási rendet ír elő. A cégbíróság hivatalból nem köteles és nem is szüntetheti meg a kényszertörlési eljárást, ha a társaság már rendelkezik érvényes adószámmal.³⁸

V. A hatályos eltiltás szabályai

Minden kényszertörlési eljárást követően sor kerülhet az eltiltásra, kivéve a Ctv. 116.§ (1) bekezdés d) pont szerinti eljárást követő kényszertörlést.

³⁵ Pécsi Ítéltábla Ktf.V.45.145/2022/2.

³⁶ Ctv. 117. § (2a) bekezdés.

³⁷ BDT 2022.4584.

³⁸ Fővárosi Ítéltábla 16.Ktf. 43.051/2023/2.

Az eltiltásnak nem feltétele, hogy legyen hitelezői követelés, az eltiltás tulajdonképpen a mulasztás szankciója.

Fontos változás ugyanakkor, hogy már a kültag is eltiltható. A 2018. évi XCI. törvény 5.§ (1) bekezdésének újítása, hogy a cégbíróság eltiltja a cégnek a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában vagy az azt megelőző két évben bejegyzett vezető tisztségviselőjét, korlátlan tagi felelősséggel működő cég esetén a cég tagjait (tagját), korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaság esetén a társaság többségi befolyással rendelkező tagját. A törvény tehát tovább bővítette az eltiltással érintettek körét. Korlátlan tagi felelősséggel működő cég esetében már nem csak a korlátlanul felelős tag tiltható el, hanem valamennyi tag. Ennek az az oka, hogy a céggel kapcsolatos tagi döntések meghozatalában valamennyi tag egyenlő súllyal vesz részt. Korlátozott tagi felelősséggel működő gazdasági társaság esetén továbbra is csak a többségi tagja tiltható el.³⁹

Az eltiltás valamely elvárható magatartás mulasztásának a következménye, ezért az eltiltás alkalmazásának a követelés bejelentése egyáltalán nem feltétele. Ugyanakkor az eltiltás időtartamának kiszabásában a követelések összecszerúségének meghatározó szerepe van. Csökkenti az eltiltott személy felelősségét, ha a bejelentett hitelezői követelések megtérültek, de nem ez az egyedüli feltétel. Eltiltást indokolt körülmény az is, ha az eltiltással fenyegetett személy magatartása felróható volt a törvénysértő magatartás kialakulásánál, illetve a törvénysértés fenntartásában.⁴⁰

Figyelemmel kell-e lenni, a bejelentett követelések keletkezésének, esedékességének időpontjára az eltiltás alkalmazása során? Vajon figyelmen kívül lehet hagyni az eltiltással fenyegetett személy eltiltás mértékének meghatározásakor azokat a követeléseket, amelyek a jogviszony keletkezésénél korábbiak, vagy éppen a jogviszony megszűnését követően keletkeztek?

Nincs egységes álláspont az ítéletáblákon sem.

A Debreceni Ítéletábla a Gf. 30.135/2023/6. számú döntésében kifejtette, hogy a bejelentett követelés keletkezésének, esedékességének időpontja nem releváns. Ezzel ellentétben a Fővárosi Ítéletábla Gf. 40.214/2018/9.számú határozata szerint az eltiltás idejének meghatározásakor csak azokat a követeléseket lehet figyelembe venni, amelyek az adott vezető tisztségviselő jogviszonyának fennálltakor keletkeztek. Személy szerint én inkább a Fővárosi Ítéletábla álláspontjával értek egyet.

Az eltiltás időbeli hatálya az eltiltást kimondó határozat jogerőre emelkedése napjától kezdődik.⁴¹

Ha ugyanazon személyt több cég vonatkozásában is eltiltják, az eltiltás időbeli hatálya a leghosszabb eltiltás kezdő időpontjához igazodik. Ha azonban a leghosszabb eltiltás időtartamából az újabb eltiltás jogerős elrendelésekor kevesebb idő van hátra, mint az újabb eltiltás időtartama, az eltiltott személy eltiltásának időbeli hatálya meghosszabbodik az újonnan elrendelt eltiltás és a korábbi eltiltásból még hátralévő időtartam különbségével a Ctv. 9/D.§ (1) bekezdés értelmében.

³⁹ VEZEKÉNYI (2024)

⁴⁰ A 2021.évi LXX. törvény bővítette az eltiltás alkalmazási körét. A korábbi jogszabály szerint csak az a személy került eltiltásra, akinek a közrehatását a cégbíróság megállapította a törvényellenes működésben, a ki nem elégített hitelezői követelésektől függött az eltiltás időtartama.

⁴¹ Ctv. 9/D. § (1) bekezdés.

5.1. Eltiltás alóli kivételek

Nem lehet mindenkit automatikusan eltiltani a kényszertörlési eljárásban, és megállapítani a felelősségüket. A köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 7. § (1) bekezdése alapján a cégbíróság nem alkalmazza a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény szerinti eltiltás jogkövetkezményét és az eltiltott személyek felelősségének megállapításával kapcsolatos szabályokat az állammal, az államot megillető tulajdonosi jogokat gyakorló szervezettel vagy az ilyen szervezet közvetlen vagy közvetett befolyása alatt álló szervezettel mint taggal és az e tag javaslatára megválasztott vezető tisztségviselőkkal szemben, továbbá a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 66. § (2) bekezdése szerinti állami felszámoló szervezet végelszámolóként való eljárása során a végelszámoló szervezettel és a végelszámolói feladatok ellátására kijelölt természetes személy végelszámolóval szemben.⁴²

Az eltiltással kapcsolatban ezen rendelkezésre is figyelemmel kell lenni, illetve, ha a fenti törvényt kell alkalmazni, a törölő végzésben az eltiltás mellőzése kapcsán szükséges utalni a fenti szabályokra.

Nem lehet eltiltani továbbá a cégvezetőt sem. A BH 2003.331. kimondja, hogy a cégvezető nem minősül vezető tisztségviselőnek, a cégvezető cégjegyzési, képviseleti joga nem korlátozható.

Mentesül az eltiltás alól a külföldi székhelyű vállalkozás fióktelep vezető tisztségviselő rovatába bejegyzett képviselő, a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviseléseiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény 6. § (2) bekezdése alapján.

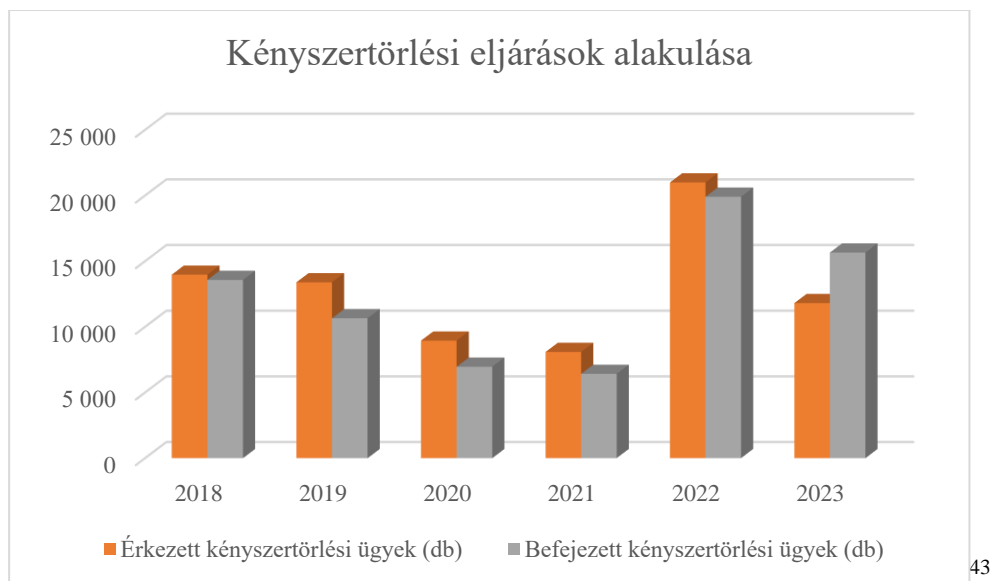
A cégjegyzékbe be nem jegyzett vezető tisztségviselő szintén nem eltiltással érintett, a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságának gyakorlata alapján.

5.2. Régi vagy új kényszertörlés?

Ennek megállapítása a kényszertörlési eljárásban azért nagyon fontos, mert meghatározza az eltiltással érintettek körét.

Ha a kényszertörlést elrendelő érdemi végzés dátuma 2021. július 1. napja, vagy azt követő dátumú, akkor az új kényszertörlési szabályokat kell alkalmazni. Ha 2021. július 1. napját megelőző a kényszertörlést elrendelő végzés, akkor a régi kényszertörlési szabályok az irányadóak.

⁴² 2021. július 1. napjától hatályos ez a rendelkezés, az ezt megelőző hatályos rendelkezés a következő volt: „A cégbíróság nem alkalmazza a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény eltiltás jogkövetkezményét az állammal, az államot megillető tulajdonosi jogokat gyakorló szervezettel vagy ilyen szervezet közvetlen vagy közvetett többségi befolyása alatt álló szervezettel szemben.”

A Fővárosi Törvényszék Cégbíróságának adatai alapján 2020-ban 8.947db kényszertörlési ügy volt, amelyből 6.959db eljárás fejeződött be. 2021. évben 8.084db kényszertörlés volt, és 6.418 db ügy került elintézésre. 2022-ben 20.992db kényszertörlés indult, és 19.903 db ilyen eljárás fejeződött be.

A tavalyi évben csökkent az előző évhez képest a kényszertörlési eljárás, 11.804 db ilyen új ügy volt, és 15.653 db ügyet fejezett be a cégbíróság.

Az adatokból látható, hogy a koronavírus időszaka alatt viszonylag kevés kényszertörlési eljárás indult és fejeződött be. Ennek az az oka, hogy a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény 3. § (1) bekezdése alapján olyan átmeneti szabályozás született, amely egyre nagyobb lehetőséget biztosított a kényszertörlési eljárás visszafordítására.⁴⁴

A szabályozás szerint – jogszabályi kivételtől eltekintve – nem volt lehetőség átmenetileg a cégek megszűntnek nyilvánítására törvényességi felügyeleti eljárásban, így ezen ügyekben a kényszertörlési eljárások sem indulhattak meg. Az adószámtörléssel érintett cégek esetén az eljárások felfüggesztésre kerültek, csak ott volt lehetőség a cég megszűntnek nyilvánítására és a kényszertörlési eljárás befejezésre, ahol a cég jogutód nélküli megszűnését előidéző ok következett be, és végelszámolási eljárás lefolytatásának nem volt helye.⁴⁵

Ebben az időszakban jelentősen lecsökkent a cégek megszüntetésére irányuló törvényességi felügyeleti és a kényszertörlési eljárások száma is.

A törvényességi felügyeleti és kényszertörlési eljárások - kezdetben 2020. október 31. napjáig, majd egy újabb szabályozás során 2021. június 30. napjáig meghosszabbított moratóriumot követően folytatódhattak, illetve indulhattak meg, kényszertörlés esetén már az új jogszabályi változások alapján. 2021. december 10. napjától ismét felfüggesztésre kerültek azok a kényszertörlési eljárások, amelyekben felszámolási eljárás kezdeményezésének volt helye.

A moratórium lehetőséget biztosított a cégeknek, hogy helyreállítsák a törvényes működésüket, és arra is, hogy a kényszertörlési eljárás megszüntetésre kerüljön.

A 2021. évi LXX. törvény kényszertörlést módosító rendelkezései lehetőséget biztosítottak

⁴³ A Fővárosi Törvényszék Cégbíróságának az adatai.

⁴⁴ A veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásról szóló 587/2022.(XII.28.) Korm. rendelet 2. §.

⁴⁵ Ctv. 116. § (1) bekezdés d) pont.

arra, hogy – feltételek és kivételek mellett – a cég még a kényszertörlési eljárás alatt is helyreállíthassa törvényes működését.⁴⁶ Ez utóbbi rendelkezés abból a szempontból volt érdekes, mert a cégbíróság előzetesen azért szüntette meg a céget, mert a törvényes működés helyreállítására nem látott reális esélyt.

A jogszabály ösztönzőkkel támogatta a cégeket, hogy állítsák helyre a törvényes működésüket. A legnagyobb ösztönző álláspontom szerint, hogy elkerülhették az eltiltást.

5.3. Az eltiltás alóli mentesülés egyéb lehetőségei

Az egyik legnehezebb pontja a jogalkotásnak, hogy az eltiltás szankció alkalmazásakor van-e a bíróságnak lehetősége arra, hogy a jogszabályi feltételek fennálltakor, méltányossági alapon vizsgálандó szempontokat vegyen figyelembe.

A Fővárosi Ítéltábla 16.Cgtf.44.962/2014/2. számú határozatában foglaltak szerint az eltiltás szankciója nem alkalmazható mechanikusan, pusztán a kényszertörléssel érintett cég cégjegyzékéből megállapítható volt vezető tisztségviselővel, illetve volt taggal szemben. Elrendelése a szankcionálandó magatartás kényszertörléssel való összefüggésének megállapítását igényli. A határozat indokolása szerint az érintett személyekkel szemben alkalmazandó súlyos szankció az eltiltás, amelynek következtében a gazdasági életben való részvételtől lényegében ezeket a személyeket eltiltják, de legalábbis komoly korlátozást szenvednek el, s nem objektív felelősség következménye. Utalást tett az Alaptörvény O) cikkének első fordulatra, miszerint mindenki felelős önmagáért, a T) cikk (3) bekezdése szerint pedig jogszabály nem lehet ellentétes az alaptörvénnyel. Az Alaptörvény XXVIII. cikk szerinti értelmezési szabályára utalva kifejtette, hogy az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjognak megfelelő erkölcsös és gazdasági célt szolgálnak. A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az eltiltást, mint szankciót csakis olyan személyekkel szemben lehet alkalmazni, akik a kényszertörlésre vezető törvényességi felügyeleti eljárásra magatartásukkal vagy mulasztásukkal okot szolgáltattak, felróható eljárásuk, illetve a magatartásuk, mulasztásuk és a törvénytörő állapot közötti okozati összefüggés megállapítható. A korábbi, a kényszertörlési eljárás befejezésekor és az eltiltáskor már a vállalkozásban vezetőként, tagként nem szereplő személlyel szemben abban az esetben alkalmazható az eltiltás szankciója, ha a kényszertörléshez vezető törvényességi felügyeleti eljárásra okot adott, megszegte a kötelességét akár tevőlegesen, akár a mulasztásával. A határozat annak a személynek az eltiltását vizsgálta, aki a törlés időpontjában már nem volt tag, illetve vezető tisztségviselő.

A Debreceni Ítéltábla Ktf.III.30.580/2015/4. számú határozatban megállapította, hogy a vezető tisztségviselőnek a fellebbezésben írt indokai, mint például az, hogy a Nemzeti Adó-és Vámhivatal felé fennálló tartozás neki nem róható fel, az eltiltással a családja, valamint a négy alkalmazottjának kerül veszélybe a megélhetése. Az eljárásban ezek nem voltak vizsgálhatóak tekintettel arra, hogy az eltiltás alkalmazása szempontjából ezek irrelevánsak.

A Pécsi Ítéltábla a Ktf.V.45.213/2016/4. számú végzése szerint a bíróság nem mérlegelhet, nem vizsgálhatja, hogy a vezető tisztségviselő vagy a többségi befolyással rendelkező tag milyen mértékben járult hozzá a tartozások keletkezéséhez vagy a törvénytörő működéshez. Személy szerint én ezzel nem értek egyet, igenis vizsgálni kell, hogy az eltiltással fenyegetett személy mennyiben járult hozzá, hogy a cég kényszertörlés alá kerüljön.

A 2021. július 1. napjától hatályos Ctv. 9/C. § (1) bekezdése szerint a betéti társaság esetében nemcsak a vezető tisztségviselőt és a többségi befolyással rendelkező tagot kell eltiltani, hanem

⁴⁶ Ctv. 117/C. § (1) és (2) bekezdés, valamint Ctv. 131/O. § (3) bekezdés *b*) pont

valamennyi tagot, függetlenül attól, hogy milyen mértékben vett részt a társaság életében. A Fővárosi Ítéltábla a 13.Ktf.43.762/2023/2. sz. végzésében kimondta, hogy a kültagok az elsőfokú eljárásban a hozzájuk intézett felhívásra maradéktalanul nyilatkoztak, ezért iratellenes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a Ctv. 117/F. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti mulasztást megvalósították. A kényszertörlési eljárást megelőző Ctv. 91.§ szerinti törvényességi felügyeleti eljárást az állami adóhatóság kezdeményezte a cég adószámának törlése miatt, tekintettel arra, hogy a cég az adó-és járulékbemvallási kötelezettségének a törvényi határidőtől számított háromszázhatvanöt napon belül az állami adóhatóság felszólítása ellenére sem tett eleget. Az ítéltábla kimondta, hogy a kültagok felelőssége, a törvényességi felügyeleti eljárást megalapozó mulasztása nem állapítható meg, mert a cég az adózáshoz kapcsolódó bevallások benyújtása az adóhatóság felé a vezető tisztségviselő feladata, ehhez a feladat teljesítéshez nem szükséges a cég tagjainak a döntése, továbbá a kültagoktól nem várható el, hogy ezt a feladatot az ügyvezető helyett végezzék el. A cég törvénytörő működésének helyreállítása, a mulasztás megszüntetésének érdekében pedig a tőlük elvárható intézkedést megtették.

A cégbíróság akkor vonhatja be az eljárásba a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában a cégnyilvántartásból korábban törölt vezető tisztségviselőket és tagokat, akiknek a megelőző 2 éven belül ügyvezetői, illetve tagsági jogviszonyuk fennállt, ha adat merül fel arra, hogy a korábbi jogviszonyuk alatt is fennállt a cég törvénytörő működése vagy mulasztása.

A Fővárosi Ítéltábla 14.Ktf.43.938/2023/2. számú döntésében a megszüntnek nyilvánítására irányuló eljárás lefolytatására az adott alapot, hogy a NAV a cég adószámát törölte és 2020. augusztus 10. napján értesítette a cégbíróságot. A korábbi ügyvezető jogviszonya 2019. október 30. napján szűnt meg és a 2021. július 20. napján indított eljárásban semmilyen adat nem merült fel arra, hogy a cég törvénytörő működése, mulasztása a jogviszonya alatt következett be, vagy hogy már fennállt akkor. Mindezekre tekintettel a cégbíróságnak nem volt eljárási lehetősége arra, hogy a volt vezető tisztségviselőt bevonja az eljárásba a Ctv. 117/D. § (4) bekezdése alapján.

Meglátásom szerint a cégbíróságnak nagyon sok szempontot kell figyelembe vennie az eltiltás alkalmazásánál, mérlegelnie kell az okiratok alapján, hogy valóban rászolgált-e a személy az eltiltásra.

VI. A vezető tisztségviselők és tagok eltiltására vonatkozó szabályok

6.1. A törvénytörő működésben való közrehatás

A cégbíróság a kényszertörlési eljárásban vizsgálja, hogy a vezető tisztségviselőt és a tagot terheli-e mulasztás a törvénytörő működés körében, megtettek-e mindent, hogy elkerüljék a kialakult helyzetet. A vizsgálat arra irányul, hogy az eltiltással érintett személynek milyen intézkedést kellett volna megtennie, hogy helyreálljon a cég törvényes működése.

Amennyiben a cégbíróság megállapítja a törvénytörő működés vizsgálatának eredményeként, hogy az eltiltással érintett személy

- a) nem tudja kétséget kizáróan igazolni azt, hogy az elvárható minden intézkedést megtett a cég törvénytörő működésének megszüntetése, a cég által megvalósított mulasztás megszüntetése érdekében, illetve
- b) a törvényességi felügyeleti eljárásban vagy a kényszertörlési eljárásban meghatározott kötelezettségének, illetve a bíróság felhívására az adatszolgáltatási és nyilatkozattételi kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget, a cégbíróság a kényszertörlési eljárás

befejezésével egyidejűleg külön végzéssel rendelkezik az eltiltással érintett személy eltiltásáról.⁴⁷

A cégbíróság értesíti a cégnak a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában a cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselőjét, továbbá korlátlan tagi felelősséggel működő cég esetén a cég tagjait (tagját), korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaság esetén a társaság többségi befolyással rendelkező tagját a bejelentett követelésekről, valamint a céget terhelő, a kényszertörlési eljárás alapjául szolgáló mulasztásról, és harmincnapos határidővel – amely egy alkalommal legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható – nyilatkozattételre hívja fel, hogy

- a) vitatja-e a céggel szemben bejelentett követeléseket, továbbá
- b) nyilatkozzon azokról az intézkedésekről, amelyeket megtett annak érdekében, hogy a cég a jogszabályi rendelkezéseken alapuló kötelezettségeit teljesítse, a törvénytörő működést megszüntesse, és csatolja az intézkedéseket bizonyító okiratokat.⁴⁸

Ha a kényszertörlési eljárás megindításának időpontját megelőző két évben a cégjegyzékben más vezető tisztségviselő, valamint korlátlan tagi felelősséggel működő cég esetén más tag, korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaság esetén más többségi befolyással rendelkező tag is szerepelt, és adat merül fel arra, hogy a korábbi vezető tisztségviselőnek, illetve tagnak a jogviszonya alatt is fennállt a cég törvénytörő működése, mulasztása, a cégbíróság a korábbi vezető tisztségviselőt, illetve tagot is bevonja az eljárásba, és felhívja nyilatkozattételre a Ctv. 117/D. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. A nyilatkozattételi határidő egy alkalommal – kérelemre – 30 nappal meghosszabbítható.

A cégbíróság figyelmezteti az eltiltással érintett személyt, hogy a nyilatkozat elmulasztását a Ctv. 117/D. § (6) bekezdése értelmében úgy kell tekinteni, hogy a Ctv. 117/F. § (1) bekezdésében meghatározott, az eltiltás alkalmazására okot adó feltételek az eltiltással érintett személlyel szemben fennállnak.

Erre a felhívásra az eltiltással érintett személyek részéről különböző opciók történhetnek:

1. A cégbíróság fenti felhívására az eltiltással érintett személyek az arra nyitva álló határidőn belül, illetve a végzés meghozataláig nyilatkozatot nem tettek, a cégbíróságnak adatot nem szolgáltatottak és nem tettek eleget az együttműködési kötelezettségüknek sem. A cégbíróság ezért a Ctv. 117/D. § (6) bekezdésében foglaltak szerint a mulasztást akként értékeli, hogy a Ctv. 117/F. § (1) bekezdésében meghatározott, az eltiltás alkalmazására okot adó feltételek fennállnak, és az eltiltással érintett személyek eltiltásáról határoz.
2. A cégbíróság fenti felhívása az eltiltással érintett személy részére nem volt kézbesíthető, mert a cégjegyzékbe bejegyzett lakcíméről a végzés „ismeretlen” postai közléssel érkezik vissza, az új lakcím bejegyzéséről pedig nem gondoskodott, mely mulasztást a Ctv. 117/D. § (6) bekezdése értelmében úgy kellett tekinteni, hogy a Ctv. 117/F. § (1) bekezdésében meghatározott, az eltiltás alkalmazására okot adó feltételek az eltiltással érintett személlyel szemben fennállnak, a cégbíróság az eltiltásról határoz.
3. A cégbíróság a Ctv. 117/D. § (3) bekezdése szerinti felhívást mellőzi, mert a külföldi lakóhellyel rendelkező tag kézbesítési megbízottját a cégbíróság törölte, a cég pedig új kézbesítési megbízott személyéről nem gondoskodott, mely mulasztást a Ctv. 117/D. § (6) bekezdése értelmében úgy kellett tekinteni, hogy a Ctv. 117/F. § (1) bekezdésében

⁴⁷ Ctv. 117/F. § (1) bekezdés.

⁴⁸ Ctv. 117/D. § (3) bekezdés.

meghatározott, az eltiltás alkalmazására okot adó feltételek az eltiltással érintett személlyel szemben fennállnak

4. A cégbíróság a beszerzett okiratok és nyilatkozatok alapján a Ctv. 117/D. § (3) bekezdése szerinti törvénysértő működés vizsgálata eredményeként azt állapítja meg, hogy az eltiltással érintett igazolta azt, hogy az elvárható minden intézkedést megtett a cég törvénysértő működésének, illetve a cég által megvalósított mulasztásnak a megszüntetése érdekében, valamint a törvényességi felügyeleti eljárásban meghatározott kötelezettségének, illetve az adatszolgáltatási és nyilatkozattételi kötelezettségének eleget tett, ezért a Ctv. 9/C.§ szerinti eltiltásról nem rendelkezik.

A gyakorlatban az utolsó eset fordul elő a legkevésbé.

Ha az eltiltással érintett személy adatszolgáltatási és nyilatkozattételi kötelezettségének elmulasztása miatt a cégbíróság a Ctv. 117/F. § (1) bekezdés a) pontjával összefüggő közrehatás vizsgálatát nem tudja megfelelően lefolytatni, a cégbíróság az eltiltással érintett személyt 100 000 Ft-tól 400 000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújthatja.

Az érintett személyeknek azokról az intézkedésekről kell nyilatkozniuk, amelyet annak érdekében tettek, hogy a cég a jogszabályon alapuló köteleseit teljesítse, a törvénysértő működést megszüntesse. Csatolni kell az ezt bizonyító okiratokat is.

6.2. Új felelősségi szabályok

A cégbíróságnak abban a kérdésben is döntenie kell a társaság törlése mellett, hogy terheli-e felelősség a tagot vagy a vezető tisztségviselőt, a törvénysértő működés tekintetében, illetve, hogy az érintett személy megszegte-e az őt terhelő együttműködési és tájékoztatási kötelezettségét az eljárásban.

Ehhez kapcsolódóan a Ctv. 117/F. §-a új eltiltási és felelősségi szabályt alkotott, mégpedig:⁴⁹

ha az eltiltással érintett személy nem tudja kétséget kizáróan igazolni azt, hogy az elvárható minden intézkedést megtett a cég törvénysértő működésének megszüntetése, a cég által megvalósított mulasztás megszüntetése érdekében, illetve a törvényességi felügyeleti eljárásban vagy a kényszertörlési eljárásban meghatározott kötelezettségének, valamint a bíróság felhívására az adatszolgáltatási és nyilatkozattételi kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget, a cégbíróság a kényszertörlési eljárás befejezésével egyidejűleg külön végzéssel rendelkezik az eltiltással érintett személy eltiltásáról,⁵⁰ továbbá arról is rendelkezik a végzésében, hogy az eltiltott személy a kényszertörlési eljárásban bejelentett és ki nem elégített, nem vitatott hitelezői követelésekért korlátlanul felel.⁵¹

A jogsértő állapot és annak vizsgálata a cégbíróság feladatkörébe tartozik, az intézkedésre nem kerülhet sor akkor, ha a felszámolási eljárást kell kezdeményeznie a cégbíróságnak.⁵²

A cégbíróságnak az eltiltás alkalmazása körében azt kell értékelnie, hogy az eltiltással érintett személy mindent megtett-e annak érdekében, hogy elkerülje a fennálló helyzetet. A bizonyítási teher az eltiltással érintett személyen van, neki kell bizonyítania, hogy nem terheli mulasztás, az általában elvárható módon járt el. A cégbíróság abban az esetben mellőzheti az eltiltást, ha kétséget kizáró módon bizonyításra került, hogy az adott személy az általában elvárható minden

⁴⁹ BODOR (2024).

⁵⁰ Ctv. 117/F. § (2) bekezdés.

⁵¹ Ctv.117/F. § (2) bekezdés.

⁵² BODOR (2024).

intézkedést megtett.⁵³

Az eltiltás időbeli hatálya a Ctv. 9/D. § (1) bekezdése értelmében a végzés jogerőre emelkedése napjától kezdődik. Az eltiltás hatálya alatt álló személyt a Ctv. 9/D. § (4) bekezdése szerint a cégbíróság automatikusan törli mindazon cég fennálló cégjegyzéki adatai közül, ahol, mint vezető tisztségviselő, cégvezető vagy felügyelőbizottsági tag szerepel.

A régi kényszertörlési eljárásoknál megállapítható volt az az országos gyakorlat, hogy amennyiben a fellebbezési eljárás során igazolták, hogy a bejelentett hitelezői követelés megtérült, a másodfokú bíróság a határozat részbeni megváltoztatásával mellőzte az eltiltásra vonatkozó rendelkezéseket. A Győri Ítéltábla Ktf.IV.25.630/2016/4. számú határozatában rámutatott arra, hogy a kényszertörlés alá került céggel szembeni követelések a fellebbezési eljárás során történő kiegyenlítése esetén az eltiltó rendelkezés mellőzhető.

A Szegedi Ítéltábla a Ktf.I.30.587/2015/3. sz. végzésében tájékoztatta a társaságot, hogy ugyan a kényszertörlési eljárás megszüntetésére nincs lehetőség a törvény értelmében, de a vezető tisztségviselő eltiltása elkerülhető akkor, ha a követelések teljesítését igazolja. A hatályos szabályozások értelmében ilyen már nincs, a követelés nem feltétele az eltiltásnak. Az eltiltás alkalmazásakor meg kell vizsgálni, hogy a vezető tisztségviselői, illetve a tagi minőség a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban áll-e, nemcsak a kényszertörlési eljárás kezdő időpontjában hatályos, hanem figyelembe kell venni a kényszertörlési eljárás megindítását megelőző két év cégjegyzéki adatait is.

A kényszertörlési eljárás megindításának időpontja nem azonos a kényszertörlés kezdő időpontjával. A kényszertörlési eljárás megindításának időpontja és a kényszertörlés kezdő időpontja eltér egymástól. A kényszertörlési eljárás megindításának időpontja a cégekényszertörlését elrendelő végzés jogerőre emelkedésének napja. Ezzel szemben a kényszertörlés kezdő időpontja a Ctv. 117. § (1) bekezdése értelmében a kényszertörlési eljárás megindításáról szóló végzés Cégeközlönyben történő közzétételének napja.⁵⁴

A jogalkotó szándéka véleményem szerint arra irányul, hogy az ügyvezetői illetve a tagsági jogviszony megszüntetésével ne lehessen kijátszani a jogszabályt. Olyan személyekkel is alkalmazható legyen az eltiltás, aki a kényszertörlési eljárás bekövetkeztében szerepet játszott⁵⁵

VII. Tag, vezető tisztségviselő felelőssége

A Ctv. 118/A. §-a a cég törleszt követő felelősségi szabályokról rendelkezik. A felelősségi szabályok alkalmazására peres eljárásban kerülhet sor. Az eljárás a cég székhelye szerinti bíróság előtt indítható. A per felperese a cég hitelezője, alperese a cég kötelezettségeiért korlátozott felelősséggel rendelkező vezető tisztségviselő vagy tag. A per tárgya a korlátlan felelősség megállapítása, emellett kérhető marasztalás is. A tag bizonyíthatja, hogy nem követett el visszaélészerű magatartást.⁵⁶ Korlátozott felelősségükkel visszaéltek azok a tagok, akik tartósan hátrányos üzletpolitikát folytattak, a cég vagyonával sajátjukként rendelkeztek, továbbá azok, akik olyan határozatot hoztak, amelyről tudták vagy az általában elvárható gondosság mellett tudhatták volna, hogy az a cég törvényes működésével nyilvánvalóan ellentétes. Azoknak a kényszertörlési eljárásban meg nem térült igényeknek a megfizetésére irányuló eljárásokról van szó, ahol a cégbíróság elegendő vagyon hiányában úgy törölte a céget, hogy a törölő végzésben feltüntette a követelések jogosultjait, a követelések összegét, valamint

⁵³ A Fővárosi Ítéltábla 14.Ktf.44.012/2023/2. sz. végzése.

⁵⁴ BH 2017.195.

⁵⁵ VEZEKÉNYI (2014): 256.

⁵⁶ VEZEKÉNYI (2014): 207.

az összesített vagyon mértékét.

Lényeges szempont, hogy a kielégítetlen követelések összértéke nem haladhatja meg a 400.000,- Ft-t tekintettel arra, hogy csak ilyen összegű követelés esetén maradhatott az eljárás a kényszertörlési eljárás medrében. A Ctv.118/A.§ (3) bekezdése alapján megállapítható, ha a korlátozott tagi felelősséggel működő céget a cégbíróság a kényszertörlési eljárásban törölte a cégjegyzékből, az a volt tag, aki a kényszertörlési eljárás megindulását megelőző három éven belül ruházta át részesedését, korlátlanul felel a cég hitelezőjének kielégítetlen követelése erejéig, akkor, ha a korlátolt felelősségével tagsági jogviszony alatt visszaélt vagy a részesedésének átruházásakor rosszhiszemű volt. Mentesül a tag a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el.⁵⁷ A felelősség akkor is megállapítható, ha a tag az átruházáskor rosszhiszemű volt. Akkor minősül rosszhiszeműnek a tag, ha látja a társaság helyzetének alakulását, és a felelősség elkerülésének céljából kiválik a cégből akár valós, akár fiktív szerződéssel.⁵⁸

A tagi felelősség eltér a vezető tisztségviselő felelősségétől. A vezető tisztségviselő a cég vagyonában bekövetkezett veszteségekért felel. Az eltérés indoka a tagi felelősség áttörése, a korlátozott felelősségű tag olyan helyzetbe kerül, mintha korlátlan felelősséggel rendelkező tag lenne.

A Fővárosi Ítéltábla Gf.40.631/2017/4. sz. határozatában kimondta, hogy a Ctv. tagra és vezető tisztségviselőre vonatkozó felelősségi alakzata (Ctv. 118/A. § és a 118/B. §) nem mosható össze, a tag és a vezető tisztségviselő más-más magatartásért felel.

A Fővárosi Ítéltábla arra is rámutatott, hogy a tag jogi személy tartozásaiért való helytállásának általános szabályát a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:2. §-a adja meg, azaz ha a jogi személy tagja vagy alapítója korlátolt felelősségével visszaélt, és emiatt a jogi személy jogutód nélküli megszűnésekor kielégítetlen hitelezői követelések maradtak fenn, e tartozásokért a tag vagy az alapító korlátlanul köteles helytállni. A BH2012. 124. számú eseti döntés kifejti, hogy a tag mögöttes helytállási kötelezettsége nélkül működő jogi személyeknél alapesetben nincs a tagoknak vagy alapítóknak olyan jogosultságuk, amely közvetlenül a jogi személy vagyona fölötti rendelkezésre adna számukra lehetőséget. A tagok vagy alapítók és a jogi személy vagyoni elkülönüléséből adódóan a tag vagy alapító e minősége alapján nem jogosult a jogi személy vagyonával rendelkezni, legfeljebb a tagok vagy alapítók döntéshozatalára megszabott rendben fejezheti ki akarátát. A jogi személy vagyonával való rendelkezéshez ügyvezetési jogokra is szükség van, ám ilyenkor, ha a tag egyben vezető tisztségviselő is, a vagyonnal való rendelkezés lehetősége nem a tagi, hanem a vezető tisztségviselői jogokból ered. A vezető tisztségviselők felelősségére azonban külön szabályrendszer vonatkozik. A vezető tisztségviselő a cég vagyonában bekövetkezett veszteségekért felel.

A 2021.évi LXX. törvény 17. §-a külön per indítás lehetőségét teremtette meg, akkor, ha a cégbíróság az eltiltott személy felelősségét állapítja meg a kényszertörlési eljárásban bejelentett, nem vitatott követelésekért. A kényszertörlési eljáráshoz kapcsolódó per a Cstv. 33/A. §-t követi, azaz a felelősség megállapítását követően ebben a perben kerülhet sor a marasztalási összeg megállapítására, emellett az annak megfizetésére való kötelezés kimondására.

A Ctv. 118/D. § (1) bekezdése kimondja, hogy az eltiltott személy korlátlan felelősségét megállapító jogerős végzés alapján a cég törlését elrendelő végzés Cégléltábla-ban való

⁵⁷ Fővárosi Ítéltábla Gf.40.018/2023/6. sz. döntése.

⁵⁸ Uo.

közzétételétől számított 90 napos jogvesztő határidőn belül a kényszertörlési eljárásban bejelentett bármelyik követelés jogosultja keresettel kérheti, hogy a bíróság kötelezze az eltiltott személyt a kényszertörlési eljárásban bejelentett, vitatott követelésnek nem minősülő ki nem elégített követelés megfizetésére. A perben a megállapított felelősség, valamint a végzésben megállapított követelés joglapja nem vitatható.⁵⁹

A Ctv. 118/A. §-a és a 118/B. § szerinti pereket csak azokkal a személyekkel szemben lehet megindítani, akikkel szemben a cégbíróság a Ctv. 117/F. § (2) bekezdés szerinti jogkövetkezményeket nem alkalmazta. Ilyenkor ugyanis a hitelezői követelésekért való felelősség már rendezésre került a kényszertörlési eljárásban, további felelősség megállapításának és peres eljárásnak a hitelezői követelések tekintetében nincs helye.

A tag, vezető tisztségviselő felelősségénél ismét megemlíteném a Ctv. 117/F. § szerinti felelősséget is. A cégbíróság a kényszertörlés eljárás alatt vizsgálja, hogy az eltiltással érinthető személyek magatartása mennyiben vezetett a törvénysértő állapot kialakulásához, megtettek-e mindent a kialakult helyzet elkerülése érdekében, milyen magatartást tanúsítottak a kényszertörlési eljárás alatt, eleget tettek-e a cégbíróság felhívásának, adatközlési kötelezettségüknek. A cég törvénysértő működtetése, az adatszolgáltatási kötelezettség megszegése esetére akár a ki nem elégített követelések hiányában is lehetőséget ad az eltiltás kimondására.

A 2021. évi LXX. törvény 6. §-ához fűzött indokolás szerint: „Az eltiltást megalapozó körülmény önmagában az is, hogy az említett személy magatartása felróható volt a cég törvénysértő működésének kialakulásában, illetve fenntartásában.

VIII. Összegzés

Tanulmányomban a kényszertörlési eljárásban alkalmazandó eltiltás jogintézményét mutattam be.

A kényszertörlési eljárás egy olyan, 2012. március 1. napjától létező jogintézmény, amely a cég jogutód nélküli megszüntetését eredményezi. Az évek során többször is jogszabálmódosításon esett át a kényszertörlési eljárás.

Az eljárás bevezetésekor hatályos szabályok alapján a kényszertörlési eljárás megszüntetésére nem volt lehetőség. Tulajdonképpen egy visszafordíthatatlan eljárás volt.

Ha a cég egyszer kényszertörlés alá került, szinte biztos volt, hogy a törlésére is sor fog kerülni. A későbbi szabályozás már jogorvoslatot biztosított a kényszertörlés elrendelését illetően, továbbá igazolási kérelem esetén is lehetőség volt a már jogerősen megindult kényszertörlési eljárás megszüntetésére. Az új joganyag megalkotása, alapjaiban változtatta meg a már kialakult joggyakorlatot. A módosítás egyik célja volt az, hogy a kényszertörlési eljárás alá került cég esetében tegye lehetővé a társaság megmentését. A kényszertörlési eljárás célkitűzése, hogy a törvénysértő módon működő társaságok végleg törlésre kerüljenek a cégjegyzékből, s ezáltal a gazdasági életből is. Ma már nem jár minden esetben a cég megszűnésével ez az eljárás. A kényszertörlési eljárás legnagyobb szankciója az eltiltás. A jogalkotó a hitelezővédelmi szempontok és a gazdasági élet tisztaságának biztosítása érdekében szabályozza az eltiltást. Az eltiltás során ezek a személyek bizonyos ideig kiesnek a gazdasági életből. Az eltiltás jogintézményének célja, hogy a jogsértő tagi, illetve vezetői tisztségviselői magatartásokat szankcionálja, és ezzel a forgalom biztonságát erősítse.

IX. Bibliográfia

⁵⁹ Ctv. 118/D. § (2) bekezdés.

9.1. Irodalomjegyzék

BERECZKY Sára – OSZTOVITS András (2015): A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény kommentárja, Budapest: OPTEN.

BODOR Mária Zsuzsanna: A törvénysértő működésben való közrehatás és a bejelentett követelések vizsgálata. In: BÁNKI-HORVÁTH Mária – BODOR Mária Zsuzsanna – GÁL Judit – KODAY Zsuzsanna – RÓZSA Éva – VEZEKÉNYI Ursula: *Nagykommentár cégnyilvánosságról a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006.évi V. törvényhez*, Budapest: Wolters Kluwer (online).

CSÖKE Andrea (2015): Nagykommentár a csődtörvényhez, Budapest: Wolters Kluwer.

GÁL Judit (2013): A kényszertörlesztés ellentmondásai II. *Céghírnök*, (4) 3-4.

GÁL Judit (2017): A kényszertörlesztés és az eltiltás joggyakorlata I. *Céghírnök*, (5) 3-5.

KISFALUDI András (2024): A gazdasági társaságok közös szabályai. In: VÉKÁS Lajos - GÁRDOS Péter (szerk.) *Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013.évi V. törvényhez*, Budapest: Wolters Kluwer.

SAXNÉ ANDOR Ágnes Márta (2019): Fellelégezhetnek a vezető tisztségviselők. *Számviteli tanácsadó*, 11, (2).

TÖRÖK Tamás (2015): Felelősség a társasági jogban. Budapest: HVG-ORAC.

VEZEKÉNYI Ursula (2014): Az új Cégtörvény. In SÁRKÖZY Tamás (szerk.): *Gazdasági társaságok – Cégtörvény*. Budapest: HVG-ORAC.

VEZEKÉNYI Ursula (2024): Tag, vezető tisztségviselő eltiltása. In: BÁNKI-HORVÁTH Mária – BODOR Mária Zsuzsanna – GÁL Judit – KODAY Zsuzsanna – RÓZSA Éva – VEZEKÉNYI Ursula: *Nagykommentár cégnyilvánosságról a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006.évi V. törvényhez*, Budapest: Wolters Kluwer (online).

9.2. Jogszabályok, bírósági döntések:

2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról
1991.évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról

Magyarország Alaptörvénye

2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról

2009. évi CXXII. törvény a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

2011. évi CXCVII. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény, a cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény, továbbá az ezekkel összefüggő egyes törvények módosításáról

2013. évi CCLII. törvény egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról

2018. évi XCI. törvény egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról

2021. évi CIV. törvény a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 2013. évi CXXXV. törvény módosításáról szóló 2021. évi CIV. törvényhez

2021.évi LXX. törvény a kényszertörlési eljárásra és a felszámolási eljárásra vonatkozó és kapcsolódó egyes törvények módosításáról

1990.évi XCIII. törvény az illetékekről

1997.évi CXXXII. törvény a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviseléseiről

424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet

587/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet

BDT 2016.3464.

BDT 2021.4428.

BDT 2022.4584.

BH 2012.124.

BH 2003.331.

Alkotmánybíróság 16/2018 (X.8.) AB határozata

Fővárosi Ítéltábla a 10.Ktf.43.345/2023/2. számú végzése

Fővárosi Ítéltábla 10.Ktf.43.016/2023/2.sz.végzése

Fővárosi Ítéltábla 16.Ktf.43.015/2023/2sz. végzése

Fővárosi Ítéltábla 16.Ktf. 43.051/2023/2.sz. végzése

Debreceni Ítéltábla a Gf. 30.135/2023/6.sz. végzése

Debreceni Ítéltábla Cgtf. III.30.175/202/2.sz. végzés

Pécsi Ítéltábla Ktf.V.45.145/2022/2. sz. végzés

Fővárosi Ítéltábla Gf. 40.214/2018/9.számú végzése

Fővárosi Ítéltábla 16. Cgtf.44.962/2014/2. számú végzése

Debreceni Ítéltábla Ktf.III.30.580/2015/4. számú végzése

Pécsi Ítéltábla a Ktf. V.45.213/2016/4.sz. végzése

Fővárosi Ítéltábla a 13. Ktf.43.762/2023/2.sz. végzése

Fővárosi Ítéltábla 14. Ktf.43.938/2023/2. sz. végzése

Fővárosi Ítéltábla 14.Ktf.44.012/2023/2. sz. végzése

Győri Ítéltábla Ktf. IV. 25.630/2016/4.sz. végzése

Szegedi Ítéltábla a Ktf. I.30.587/2015/3. sz. végzése

Debreceni Ítéltábla Ktf.III.30578/2016/4. sz. végzése

Fővárosi Ítéltábla Gf.40.631/2017/4. sz. végzése

Fővárosi Ítéltábla Gf. 40.018/2023/6. sz. végzése

Impresszum

Kiadó: Nemzeti Közsolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar
Civilisztikai Tanszék

A kiadásért felel: Dr. Deli Gergely rektor

Cím: 1083 Budapest, Ludovika tér 2.

Postacím: 1441 Budapest, Pf. 60.

E-mail: asztalos.zsofia.agnes@uni-nke.hu

Weboldal: <https://antk.uni-nke.hu/tanszekek/civilisztikai-tanszek/opuscula-civilia/az-opuscula-civilia>

ISSN: 2560-2039 (online)

A szerkesztőbizottság elnöke: Vékás Lajos akadémikus

A szerkesztőbizottság tagjai: Auer Ádám egyetemi docens, Fézer Tamás egyetemi tanár,
Fuglinszky Ádám egyetemi tanár, Leszkoven László egyetemi docens, Papp Tekla egyetemi tanár

Szerkesztőbizottság titkára: Muzsalyi Róbert, egyetemi adjunktus